

havn som i disse er også general av Falkenhorsts. Det opplyses i informerte kretser at den tidligere tyske øverstkommanderende i Norge i lengere tid har oppholdt seg «vestpå» i egenskap av rådgiver. Med dette uttrykk mener man England. Forlydender vil vite at von Falkenhorst har hatt sitt kvarter i Aldershot.

hvis man vil det samme som andre av de samme betingelser. Dette kan vi aldri vente å oppnå uten selv å vise vår villighet, ved selv å være aktive. De første til å vise evnen til samarbeid. Da først har vi anledning til å vise at vi er stemplet feil. De må så gjerne kalle dette blåøyethet. Dette er den smale veg, men De foretrekker

De gode nordmenn i Oslo demonstrerer med ikke å heise flagg på den svenske nasjonaldag

Slik viser nordmennene sin takknemlighet

I MAI I ÅR kjørte sporveier og busser i Stockholm med norske flagg og det var rik flagging også i andre byer og utover landet til ære for den norske nasjonaldag. Telegrammer meldte om det til norske aviser. Senere har våre aviser inneholdt en rekke oppfordringer til publikum om å minnes Danmark og Sveriges nasjonaldager på samme vakre måte.

Tirsdag 5. juni var det Danmarks nasjonaldag og en mengde Osloborgere hadde fulgt oppfordringen og heist sine flagg. Det var virkelig vakker og hyggelig å se, og avisene konstaterte suksessen.

Dagen etter, onsdag 6. juni fulgte den svenske nasjonaldag, men dessverre, bare få av Oslos borgere syntes å ville minnes den. Fra min balkong ut mot en av Oslos største og mest representative gater, kunde jeg tirsdag telle 9 flagg, men onsdag bare 2! Altså 9 — 2 i Danmarks favør.

Ved en flere timers rundtur senere på dagen gjennom forskjellige bydelar var det med en beklemmende følelse man måtte konstatere at utrolig få hadde fulgt oppfordringen. I centrum hadde en rekke institusjoner og mange store firmaer heist flagg, men det hele virket fattigslig. Sett på bakgrunn av de mange appeller i pressen og «danske-flaggingen» dagen før fikk det hele en viss demonstrativ karakter. Når Oslo vil flagge, ser det jo ganske annerledes ut i våre gater!

Under okkupasjonen syntes Oslo-befolkningen det var svært gjaldt med de titusener på titusener av «gavepakker» som oppofrende svensker sendte hit, og man sto i kø for å få «svenskessuppe». Tenk også på strøm men av nordmenn som rømte over grensen og ble mottatt med åpne armer! Men ikke før var Norge blitt «befrikket», før Ola Nordmann satte seg på sin høye hest og så ned på svenskene igjen. Klimaks i norsk takt løshet og utaknemlighet nådes vel gjennom den skandaløse karikatur av kong Gustaf V som regjeringens hovedorgan «hyldet» kongen med på hans 90 årsdag. Svært mange svensker som trofast hadde sendt pakker gjennom vanskelige krigsår, men som i tillit til avisenes jubelskildringer fra den norske overflodighetssommer 1945 hadde holdt opp med forsendelsen, husker ennå de forundelige og halvt fornærmende «rykkerbrev» de fikk fra tidligere gavemottakere, som gjerne ville ha en forklaring på hvorfor pakkene uteblev....

Jøssingene vil kanskje finne det taktløst, men det har vært på sin plass å minne om noen offisielle tall fra svensk statistikk. Den svenske stat ydet i årene 1944—48 andre land kreditter for ialt 2,716 millioner svenske kroner (eller ca. 3,800 mill. norske kroner), herav 240 millioner kr. til Storbritannia, Finland 407, Norge 485, Danmark 240, Nederland 113,5 Polen 121,6, Frankrike 80 for å nevne noen, dessuten ydet den svenske stat 678,6 mill. kr. til øyeblikkelige hjelpe- og gjenreisningsarbeider. — Norge, Danmark og Nederland var de første land som nød godt av de nevnte kreditter, allerede i 1944.

Til dette kommer så alt det svenske privat har ydet. Av lett forståelige grunner er dette umulig å bestemme på øret de store innsamlinger og fonds kjenner man, men verdien av de utallige private gavepakker må beregnes på grunnlag av oppgaver fra tollvesenets og handelens oppgaver. Lavt regnet er beløpet iallfall ikke under 500 millioner kr., hvorav minst 100 mill. kr. falt på nordmenn i form av gavepakker.

Under krigen huset Sverige opptil 200,000 flyktninger fra forskjellige land, hvortil kom 21,000 krigsfanger og displaced persons som det svenske Røde Kors hadde overtatt ansvaret for, samt 70,000 underernærede barn fra utlandet som fikk opphold og underhold. Den svenske stats utgifter til de nevnte fanger og barna beløp seg til 165 mill. kr. Dessuten sendte Sverige fødemidler til 300,000 barn i krigsherjede land, og svenskene driver fortsatt et stort arbeid blant barn og flyktninger og andre nødlidende etter den annen verdenskrig. — Man kan vel i denne forbindelse også minne om at det svenske hospital i Korea allerede har vært i virksomhet i over et halvt år og har utført et arbeid som har vunnet oppmerksomhet og berømmelse over hele verden.

Disse glimt fra Sveriges storstilte gavmildhet og helt enestående humanitære arbeid — som de gode nordmenn har nydt godt av i så stor grad og som mange av dem idag gjennom gaver får håndfaste bevis for — burde gi noen hver litt å tenke på. Et lite gjenbevis på takknemlighet og broderskapsfølelse ville ikke være av veien. En flagghilsen på svenskens nasjonaldag burde være det minste. — Den koster ingenting — og ennå er det ikke avgift eller luksusskatt på flagging heller!

Er det forsvarsviljen som klikker

Det er liten tilgang til våre befalskoler, og det må jo ha sin forklaring. Tiltross for at betingelsene for befalelever er blitt betydelig forbedret, er søkningen mindre enn noen gang tidligere. Knappt nok en av hærens befalsskoler har fått søkere nok til å fylle de plassene, som det var forutsatt å sette igang i år.

Er det forsvarsviljen som klikker eller er det en lett forklarlig mistillit til dem, som styrer og stiller med regjering og forsvar, som har skylden? Dette er spørsmål, som må besvares, hvis det skal bli alvor av vår forsvarsberedskap. Det er altfor lite befal og de høye herrer har også sørget for å sette utenfor mange av dem, som har betingelsene for å reise et effektivt forsvar. Hertil kommer at de unge, som innkalles til våpenopplæring, blir motløse over alt rotet. Dette kan bli skjebnesvangert, og ingen bør stole på de vakre ord, som tid om annen kommer i den dertil innrettede presse om, hvor storartet de besøkende oversjefer finner alt å være.

Vi, som har mange kamprøvede gutter innen vår midte — gutter som er satt utenfor, fordi de litt for tidlig kjempet mot arvefienden — vet, hvor fortvilet stillingen er i dag, men vi står maktesløse, fordi de tidligere antimilitarister har makten. Derfor er også situasjonen så fortvilet håpløs for alle, som vil et fritt land med livet som innsats.

U.S.A. og den tyske atombomben

Herr redaktør!
I bladets nr. 20 stiller De i et oppsett det spørsmål om «Hitlers siste og grusomste våpen falt i hendene på amerikanerne». Det kan muligvis i den forbindelse ha sin interesse å gjenopfriske i erindringen en melding som Osloavise «Dagbladet» («Alltid foran») bragte sine lesere den 24. juli 1945, og som hadde følgende ordlyd: **Engelskmennene vil bruke hemmelig tysk våpen!**

Strengt bevoktet skipslast underveis. Stockholm, 24. juli 1945. (Press Telegraph). I en korrespondanse fra Lübeck opplyses at en last utenfor det vanlige i disse dager er avgått fra Lübecks havn med kurs for England. Skipet fører nemlig med seg et stort antall kasser som på det strengeste ble bevoktet av engelsk militær ved innlastningen. Årsaken til det strenge vakt- hold, er at kassene inneholder prøver av det hemmelige tyske våpen som Tyskland ved kapitulasjonen enda ikke hadde rukket å sette inn. Det hemmelige våpenet skal nå undersøkes av britiske eksperter, og hvis det viser seg å være brukbart, er det hensikten å sette det inn i krigen mot Japan.

Ja, slik het det den gang, og etter hva som ellers er opplyst fra annet hold, er det ingen grunn til å tvile på meddelelsens riktighet. At det ble storebror U.S.A. og ikke England som kom til å bli den utøvende, er uten betydning. Hovedsaken er at Tyskland da krigen sluttet hadde atomvåpenet liggende lagret, ferdig til å settes inn. J. J.

Bøndene tar seg sammen

Kaster Arne Rostad som formann i Bondelaget

Det største feilgrep Norges Bondelag har gjort var å sette Arne Rostad inn som formann etter den hæderskronede Joh. L. MELLBYE. Statsråd Mellbye ledet i en menneskealder Norges Bondelag på en måte som ga laget respekt både utad og innad. — Lenge hadde Mellbye bebudet å ville trekke seg tilbake etter et langt og fortjenstfullt arbeide med å samle landets bønder — små som store. — Men da krigen kom, fikk han en anledning til å slippe ut. Da frigjøringen kom var man derfor litt i villrede om hvem som skulle bli hans etterfølger. Det lå i luften, at den som skulle bli Mellbyes etterfølger måtte

ha «kvalifisert» seg til stillingen. — Man måtte ha vært arrestert under okkupasjonen, da var man «kvalifisert», både til stortinget og som topp figuren ellers. Det var derfor en lett sak for Rostad og manøvrere seg fram til formannsstillingen, da han jo hadde hatt et opphold på Berg et halvt år. Han ble både stortingsmann og formann i Norges Bondelag.

Rostad er jo en kjent intrigemaker og vet å trekke i de rette tråde. Men var Norges Bondelag tjent med dette valg? Nei, og atter nei. Det var det største feilgrep i bondelagets historie, at man valgte Rostad både til stortinget og bondelaget. Men man får unnskyldte bøndene i den hektiske tid etter frigjøringen. Heldigvis har bøndene nå gjennomskuet opportunisten og kastet ham på landsmøtet i Steinkjer. I hans sted er Ole Rømer Sandberg valgt til formann med stor overvekt. Dermed får man tro og håpe på at bondelaget innvarsler en ny æra i sin historie. Han er en verdig arvtager av Joh. L. Mellbye.

Oplandsbonde.

Tragedien i Landsberg

Hengningen i Landsberg er ingen tragedie for det tyske folk, men for USA som nasjon. I seks år har okkupantene lekt katt og mus med de dødsdømte. I seks lange og tunge år har de dømt stadig hatt håp, men ved nyere instanser er deres søknader om å få leve blitt avslått.

Hele det demokratiske hykleri med oppnevnt «forsvarer» og nye appellinstanser har vært mobilisert. Amerikanerne har vist verden et skuespill så makabert at en skal lete lenge etter maken i historien.

Endelig kom henrettelsene som en befrielse for de 7 dødsdømte. Henrettelse ved hengning — en kulturstat som USA må henge sine politiske motstandere.

De ble hengt i alfabetisk orden, heter det i referatene. Hvilken presisjon! I alfabetisk orden!

Men SS-general Pohl trätte hen til galgen og lot seg henge først, heter det. Amerikanske militærfotografer tok bilder av de dødsdømte med strik ken om halsen — før fall-lemmen ble åpnet. O tempora, o mores!

En rystes i sitt aller innerste ved lesningen av disse «referater» — en streng men sen rettferdighet, heter det. En får en kvalmende følelse av å ville kaste opp. «Hvi skrider menneskeheten så langsomt fram?»

Vi har lest om amerikansk 3. grads forhør, og om torturen i de underjordiske fengsler under den amerikanske borgerkrig. Nå får Tyskland lære ekte demokratisk kultur, formodentlig også en slags form for Marshallhjelp.

Det var Clemenceau som uttalte noe slikt som at USA var alene om å ha gått direkte over fra hedenskapet til barbariet uten det nødvendige mellomledd av sivilisasjonen. Den gamle «Tigeren» ville vende seg i sin grav hvis han kunne se hvordan barbariet overføres til Europa.

Men de gjenlevende tyske offiserer — de som har fått slik kjærlig behandling av en rekke denazifiseingsdomstoler og gjennomgått langvarige fengselsstraffer — de skal allernådigst få lov til å leve. Man kan ikke henge alle, for man har bruk for de fleste av dem i kampen mot bolsjevismen.

O, sancta simplisitas!
Davido.

Man måtte ha vært arrestert under okkupasjonen, da var man «kvalifisert», både til stortinget og som topp figuren ellers. Det var derfor en lett sak for Rostad og manøvrere seg fram til formannsstillingen, da han jo hadde hatt et opphold på Berg et halvt år. Han ble både stortingsmann og formann i Norges Bondelag.

Rostad er jo en kjent intrigemaker og vet å trekke i de rette tråde. Men var Norges Bondelag tjent med dette valg? Nei, og atter nei. Det var det største feilgrep i bondelagets historie, at man valgte Rostad både til stortinget og bondelaget. Men man får unnskyldte bøndene i den hektiske tid etter frigjøringen. Heldigvis har bøndene nå gjennomskuet opportunisten og kastet ham på landsmøtet i Steinkjer. I hans sted er Ole Rømer Sandberg valgt til formann med stor overvekt. Dermed får man tro og håpe på at bondelaget innvarsler en ny æra i sin historie. Han er en verdig arvtager av Joh. L. Mellbye.

Rettsstaten.

Om Dysthe-saken skriver «Verdens Gang» 4. mai d. å. redaksjonelt: «— selv om man godtar og forutsetter at advokatene har skutt over målet, kan det ikke fordunkle de beklagelige foreteelser som for en ganske lang rekke punkters vedkommende er kommet for dagen.

Selv utvalgets innstilling gir bildet av en representant for påtalemyndigheten som tydeligvis kan være ensidig inntil forblindelse og hensynsløs inntil det utilbørlige. Det virker alt annet enn betryggende — —».

Om samme sak sier Norges Handels- og Sjøfartstidende den 12. s. m. — likeledes redaksjonelt:

«Det er ubegripelig at vi i vårt såkalte rettssamfunn skal kunne oppleve forhold av denne art. Justisministerens oppnevning av utvalget, riksadvokatens apolutte passivitet, og sist, men ikke minst, det forhold, at utvalget tross inhabilitetsinnsigelse mot dets formann, gikk i gang med granskningen — alt dette skulle være ting man måtte bli forskånet for å oppleve i Norge idag.»

Det er hyggelig at avisene er i stand til å finne den rette tonen i et hvert fall når det er en av «deres egne» det har gått ut over. Men ennå hyggeligere ville det ha vært om de hadde vært i stand til å finne en tilsvarende tone også når det gjalt andre som hadde fått føle «det såkalte rettssamfunns» utslag på kroppen. — Det har vært anledning nok.

Men i slike tilfelle later det til ikke å ha vært så farlig. At 92,000 landsmenn har vært overlatt så å si forsvarsløse til påtalemyndighetens «forblindede ensidighet og hensynsløse utilbørlighet» har ikke borgerpressen — og ennå mindre arbeiderpressen — hatt noe å si til. Da har det vært i sin orden å innta en tekkelig taushet og forøvrig la tvisynet være det rådgivende.

Husk kontingenten

japanske utenriksministerium er nå alle prosesser mot japanske krigsforbrytere avsluttet. I de ca. 5000 saker som er behandlet, ble 1000 anklagte dømt til døden og 400 til livsvarig fengsel. Av de 1000 dødsdommer er hittil 850 fullbyrdet. (Die andere Seite, nr. 2 - 51.)

EN VENTER AT DEN vest-tyske forbundsdagen i neste måned vil vedta en lov som gjør det mulig å gripe raskt inn mot kommunister og nazister. Utkastet til loven er allerede ferdig, og regjeringen vil behandle den en av de nærmeste dagene. (Dagsavis, 21.6. 51.)

EN ARBEIDSSTYRKE på omkring 30 mann har nå i 3 år arbeidet på å hugge opp slagskipet «Tirpitz» som ligger sunket utenfor Tromsø, men det er ennå fjernet kun 4—5 tusen tonn av de 45 tusen tonn jern, stål og metaller som slagskipet består av. I disse dager har opphuggingsfirmaet fått myndighetenes tillatelse til fra Tyskland å skaffe et kjempemessig utstyr som skal gjøre ende på kolossen. Det innebærer bl. a. en flytekran, som kan ta 200 tonn ad gangen. Den kommer til Tromsø i løpet av juli. Selv med dette utstyr vil det ta flere år å hugge opp slagskipet, som har millionverdi i jern og stål. Samtidig er det i Tyskland blitt lånt noe spesialutstyr til dypvannsdykning for å undersøke krysseren «Blücher» som ligger på 100 meter dyp nord for Oscarsborg i Oslofjorden. (Berlingske Tid., 19. 6. 51.)

ETTER EN overenskomst mellom Australia og Vest-Tyskland vil den australske eksport til Tyskland gå opp til 10,000,000 australske pund om året og importen fra Tyskland til 15,000,000 pund. (Sunday Dispatch, 17.6.51.)

JUGOSLAVIA har offisielt bekjentgjort at det nå har løslatt og sendt hjem alle krigsfanger fra den annen verdenskrig. Kun 431 tyskere og 21 østerrikkere holdes fremdeles tilbake av myndighetene. Alle disse soner straffer for krigsforbrytelser. (Die andere Seite, nr. 2 51.)

TILSAMMEN ER det i Holland hittil avsagt 139 dødsdommer for krigsforbrytelser. Av disse ble 94 omgjort til livsvarig fengsel, 38 benådningsandragender er avslått, i 7 tilfelle er avgjørelsen ennå ikke truffet. (Die andere Seite, nr. 2 - 51.)

En bok om bergmannsutdannelsen

Vi har fra Bergingenør Rolf Falck-Muus, Skøyen, mottatt en bok på ca. 40 sider, som han har utgitt om «Bergmannsutdannelsen i gamle dager».

Boken vil sikkert bli et funn for alle bergfolk, og det må sikkert interessere å se alle de over 100 år gamle bilder i boken, og lese om bergfolk i gamle dager. V.

Nordmørspostens Trykkeri